

Stabat Mater Arvo Pärta

Wpisany przez bluesever

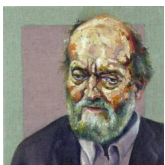
Czwartek, 29 Marzec 2018 08:59 - Zmieniony Wtorek, 30 Październik 2018 00:23

Stabat Mater Arvo Pärta

Kiedy Arvo Pärt wstawiał słowa do swojej muzyki wchodził głęboko w wybrany tekst i wracał na powierzchnię z całkowicie świeżymi wrażeniami o tym, o czym ten tekst jest. Jest to twierdzenie prawdziwe także dla jego "Stabat Mater", a wynik jest potwierdzeniem tradycyjnej doniosłości tekstu i miejsca, w długiej linii dzieł takich autorów jak Josquin Desprez, Lassus, Palestrina, a w nowszych czasach Poulenc czy Penderecki. Pärt zrealizował to częściowo dzięki czystości i prostocie jego muzycznego języka i częściowo przez sposób w jaki rysuje pełną moc i wyrazu muzykę, wprost tkwiącą w rytmach i wersach tekstu, tak, że może wydawać się, że to słowa skomponowały muzykę.

Stabat Mater by Arvo Pärt

Arvo Pärt urodził się w Estonii w 1935 roku. Większość utworów w początkach jego kariery napisał w neo-klasycznym stylu i przeznaczone były na fortepian. Nieco później zwrócił swą uwagę w kierunku muzyki seryjnej (serializm) i przez lata 60-te tworzył utwory przy pomocy techniki seryjnej. Po jego „dobrowolnym zamilknięciu” w latach 1968-1976, Pärt objawił nowy styl muzyczny, który nazwał *"tintinnabuli."* Chociaż ta technika kompozycja wiele czerpała z okresu średniowiecza to jednak budowa (tekstura) i funkcje tego stylu nie dają się łatwo opisać terminami ani pojedynczymi technikami z przeszłości.

Arvo Pärt

Stabat Mater Arvo Pärt

Wpisany przez bluesever

Czwartek, 29 Marzec 2018 08:59 - Zmieniony Wtorek, 30 Październik 2018 00:23

Tinnabuli pochodzi od łacińskiego słowa *'tinnabulum'*, które można tłumaczyć jako 'dzwon' (można rozpoznać to słowo w wierszu Edgara Allena Poe "The Bells", w którym użył słowa *"tinnabulation"*). Gdy dzwon zostaje uderzony początkowo słychać tylko pojedynczy dźwięk ale wkrótce da się słyszeć dźwięki harmoniczne wydobywające się z pierwszego tonu. „Metodę tinnabuli” opisał pisarz Arthur Lubow w artykule dla New York Time Magazine, w 2010 roku:

„sparuj każdą nutę melodii z nutą, która przychodzi z harmonicznego akordu, one zadźwięczą razem tak jak rezonans dzwonu.”

W szczególności Pärt odnosi to do triady i melodii diatonicznych, będąc mocno pod wpływem brzmienia śpiewów gregoriańskich i Szkoły Notre Dame (co należy łączyć z grupą kompozytorów działających od połowy XII wieku do połowy XIII wieku). Dla naszych współczesnych uszu, jest to relatywnie prosta muzyka, sugestywnie (jeśli można to sobie wyobrazić) ciemna, wypełniona-kadziłem opactw.

Arvo Pärt - Stabat Mater

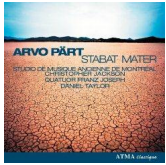
Arvo Pärt skomponował "Stabat Mater" w 1985 roku, na zamówienie Fundacji Albana Berga. Tytuł pochodzi oczywiście od średniowiecznej sekwencji przypisywanej Jacopone da Todi (c. 1230-1306), mnichowi franciszkańskiemu. W Stabat Mater są dwa hymny: 'Stabat Mater Dolorosa' i 'Stabat Mater Speciosa.' Stabat Mater Dolorosa przetłumaczona po polsku jako *"Stała Matka Bolejąca"*

odzwierciedla cierpienie Maryji podczas ukrzyżowania Jezusa. Wright sugeruje, że tekst Pärta jest bardzo podobny do wersji Palestriny. To bardzo prawdopodobne gdyż Pärt mógł świetnie poznać dzieło Palestriny podczas studiowania w latach 70-tych okresu pre-Barokowego w muzyce.

Stabat Mater Arvo Pärt

Wpisany przez bluesever

Czwartek, 29 Marzec 2018 08:59 - Zmieniony Wtorek, 30 Październik 2018 00:23

Arvo Pärt - Stabat Mater (Quator Franz Joseph)

Patetyczny motyw trzech opadających nut jest rozwijany instrumentalnie i wokalnie. Tekst jest śpiewany jako powolny recitave, skąpa, otwarta tekstura linii wokalne jest równoległa do partii smyczków, potęgując ból i trwogę słów. Dominujący powolny ruch jest trzykrotnie przerywany krótkim, szybkim gigiem. W końcowym „Amen” powraca motyw z początkowej części. To Stabat Mater jest, pod wieloma względami, realizacją celu kompozytora by znaleźć „muzyczną linię, która przenosi duszę, całkowicie jednogłosowy śpiew lub recytację, nagi głos, z którego wszystko ma swój początek.”

Stabat Mater

“Stabat Mater” różni się od innych utworów Pärta, w których występują teksty religijne ponieważ są to utwory chóralne, zaś ta kompozycja została napisana na trio smyczkowe i głosy solowe

Stabat Mater Arvo Pärta

Wpisany przez bluesever

Czwartek, 29 Marzec 2018 08:59 - Zmieniony Wtorek, 30 Październik 2018 00:23

(sopran, kontratenor (alt) i tenor). Taka instrumentacja wskazuje na podobieństwo brzmienia do muzyki kameralnej. Czas wykonywania tego utworu wynosi około 24 minuty. Rozszerzona wersja na większy skład (chór mieszany z orkiestrą) miała premierę 12 czerwca 2008 roku w Großer Musikvereinssaal podczas Wiener Festwochen 2008. Orkiestrą Tonkünstler-Orchester Niederösterreich dyrygował Kristjan Järvi, a śpiewał wiedeński chór Singverein der Gesellschaft der Musikfreunde. Ta nowa wersja dzieła została zamówiona przez Tonkünstler-Orchester.

Arvo Pärt - Stabat Mater (Goeyvaerts String Trio)

Stabat Mater może być przedstawiana jako największy hit Arvo Pärta. Orkiestra i chór współgrają w upamiętnieniu doświadczenia Marii Dziewicy podczas śmierci syna. Powolny, żałobny ton orkiestry jest raptownie połączony z wysokim, ostrym lamentem wokalnym. Przywołanie początkowych motywów w końcu utworu jest częścią metody tintinnabuli lub wynikiem systemu kompozycji albo też piękną, prostą muzyką, której magnetyczny urok jest niezaprzeczalny.

Stabat Mater

Stabat Mater Arvo Pärta

Wpisany przez bluesever

Czwartek, 29 Marzec 2018 08:59 - Zmieniony Wtorek, 30 Październik 2018 00:23

Arvo Pärt - Stabat Mater: Part I